
[2007-26-RE](#)

CAUSA 2007-26-RE

Número de registre 367-2007. Recurs d'empara

SENTÈNCIA DEL 15 DE MAIG DEL 2008

BOPA núm. 43, del 28 de maig del 2008

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 24 de juliol del 2007, per la representació processal del Sr. Mokhtar Acheli, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra els autes del 24 de maig del 2007 i del 10 de juliol del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que admeti aquest recurs, que aprecii l'existència de la vulneració del dret a la jurisdicció, que declari la nul·litat dels autes objecte de recurs i que retrotregui "el procediment fins el moment anterior a les dites decisions i disposant que el Tribunal Superior de Justícia ha de donar tràmit a aquesta part per formular les conclusions en el marc del recurs d'apel·lació interposat i seguir el procediment pels seus tràmits";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 10 d'agost del 2007;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 12 de novembre del 2007 que va admetre a tràmit la causa, amb efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 27 de novembre del 2007, per la representació processal del recurrent;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 5 de desembre del 2007, per la representació processal de la Sra. Dolors Espar Sansa;

Vistes les conclusions formulades, dintre de termini, per les dues parts i pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Didier Maus;

Antecedents

Primer

La Sra. Dolors Espar Sansa va formular una demanda contra el Sr. Mokhtar Acheli i contra la seva exesposa, la Sra. Sabiha Diah, en què sol·licitava la resolució del contracte d'arrendament, el desnonament i que es donés lloc a la reclamació de quantitat, d'acord amb el procediment previst per la Llei d'arrendaments de finques urbanes del 30 de juny de 1999.

Segon

El 16 de novembre del 2006, la Secció Civil del Tribunal Unipersonal de la Batllia va dictar una sentència que estimava substancialment la demanda de l'arrendadora, declarava resolt el contracte

d'arrendament objecte de litigi, acordava el desnonament de l'exesposa i de l'arrendatari i condemnava els defenents a pagar 3.083,76 euros i 300,50 euros al mes a comptar del mes de setembre del 2005 i fins al retorn de la possessió del bé immoble a l'agent.

Tercer

La representació processal del Sr. Mokhtar Acheli va recórrer aquesta sentència i, el 10 de juliol del 2007, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, d'acord amb la disposició addicional segona, apartat 12 de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, que estableix que no es pot admetre el recurs d'apel·lació que interposi l'arrendatari si no acredita estar al corrent en el pagament de la renda, o haver consignat judicialment el seu import, va desestimar el recurs i va confirmar íntegrament la part decisòria de la sentència de primera instància.

Quart

La representació processal del Sr. Mokhtar Acheli va formular, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions per tal com va considerar que havia acreditat la seva situació de precarietat econòmica i, per tant, l'exigència de la consignació judicial comportava una clara vulneració del dret a un procés degut.

Cinquè

El 24 de maig del 2007, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual requeria a l'agent per tal que en el termini de vuit dies consignés l'import degut i sinó es declararia desert el recurs formulat i ferma la decisió de la Batllia.

Sisè

El 24 de juliol del 2007, la representació processal del Sr. Mokhtar Acheli va presentar un recurs d'empara en què manifestava que mitjançant un aute dictat per la Batllia va ser declarat en situació de pobresa o insolvència, doncs resulta acreditat que no pot fer front al pagament de l'import fixat per la Batllia. Per tant, si no pot recórrer la sentència de primera instància, amb la qual està en total oposició, ja que des del mes de juliol del 2003 no ocupa aquest habitatge, es vulnera el seu dret a la jurisdicció i el seu dret a un procés degut.

Aquesta part també al·lega que no es respecta el principi d'igualtat, per tal com qualsevol persona amb mitjans econòmics pot interposar aquest recurs, cosa que en el seu cas no pot fer i, per tant, no pot exposar els seus motius per oposar-se a la sentència de primera instància.

A més, la finalitat recercada per la disposició addicional segona de la Llei, exposada en les resolucions judicials objecte de recurs, és a dir, evitar l'ús de l'habitatge sense l'abonament de la renda, no té cabuda en aquest cas, ja que, pel que sap, ningú ocupa l'habitatge en qüestió.

La part recurrent també discrepa de la distinció que fa el Tribunal Superior de Justícia entre l'accés a la justícia per primera vegada, on se circumscriu el dret a la jurisdicció, i l'accés a una segona instància. Així doncs, el dret de la part recurrent de rebatre la sentència de primera instància, tot i no estar-hi d'acord, no mereix protecció. Considera que fer prevaler la lletra de la Llei d'arrendaments de finques urbanes sobre el dret a la jurisdicció vulnera de manera clara la Constitució. També considera que no es troba en posició d'igualtat respecte de l'adversa perquè, per manca de revinguts econòmics, no pot rebatre els arguments continguts en la sentència de primera instància.

Per acabar, el recurrent demana al Tribunal Constitucional que admeti aquest recurs, que aprecii l'existència de la vulneració del dret a la jurisdicció, que declari la nul·litat dels autes objecte de recurs i que retrotregui "el procediment fins el moment anterior a les dites decisions i disposant que el Tribunal Superior de Justícia ha de donar tràmit a aquesta part per formular les conclusions en el marc del recurs d'apel·lació interposat i seguir el procediment pels seus tràmits."

Setè

El 10 d'agost del 2007, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què declarava que s'oposava a l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per tal com no s'observa cap limitació al dret a la defensa i al dret a la jurisdicció en les resolucions objecte de recurs, que procuren una resposta a cadascuna de les al·legacions del recurrent i motiven les decisions que adopten, fonamentant-les en l'ordenament jurídic andorrà.

El Ministeri Fiscal recorda que l'exigència del pagament o de la consignació de les rendes degudes per poder accedir al recurs ha estat establerta pel legislador i que, per tant, la interpretació d'aquesta norma efectuada pel Tribunal Superior de Justícia no és arbitrària, sinó d'estricta compliment del principi de legalitat en base als criteris habituals d'interpretació.

A més, segons el seu parer, aquest pagament o consignació no és un formalisme que pugui ser entès com a desproporcionat i contrari al dret a la jurisdicció, sinó que constitueix una exigència legal per a l'admissió i tramitació dels recursos, que per tal com és una matèria d'ordre públic el Tribunal Superior de Justícia ha d'analitzar d'ofici.

Per aquests motius, el Ministeri Fiscal demana la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2007-26-RE.

Vuitè

El 12 de novembre del 2007, el Tribunal Constitucional va acordar admetre a tràmit la causa, amb efectes suspensius.

Novè

El 27 de novembre del 2007, la representació processal del Sr. Mokhtar Acheli va presentar un escrit d'al·legacions en què reiterava que l'aplicació de la Llei d'arrendaments de finques urbanes vulnerava el seu dret a la defensa i li ocasionava un perjudici real i efectiu dels seus interessos. La Constitució protegeix de manera especial el dret a la defensa davant dels drets que reconeix la Llei esmentada al propietari, per tant, aquesta part demana que s'estimin les peticions contingudes en el seu recurs d'empara.

Desè

El 5 de desembre del 2007, la representació processal de la Sra. Dolors Espar Sansa al·lega, en primer lloc, que l'empara s'ha instat sobre una qüestió de fons que en cap cas pot ser considerada matèria constitucional i afegeix que les normes de procediment són d'ordre públic i que, per tant, el recurrent no pot al·legar indefensió quan no va contestar la demanda en temps i forma.

En segon lloc, pel que fa a la vulneració del dret a un procés degut, considera que el Tribunal Superior de Justícia pel fet d'aplicar les disposicions de la Llei d'arrendaments de finques urbanes garanteix els principis de legalitat de seguretat jurídica. Així mateix, aquesta part fa seves les manifestacions del Ministeri Fiscal sobre l'exigència de la consignació o del pagament dels imports deguts i assenyalava que l'article 10.2 de la Constitució reconeix el dret al recurs, però en els

processos penals i no en els civils.

Per acabar, demana que es desestimi l'empara sol·licitada per manca manifesta de contingut constitucional dels greuges esgrimits pel recurrent.

Onzè

El 18 de desembre del 2007, el Ministeri Fiscal i la representació processal de la Sra. Dolors Espar Sansa, respectivament, i, el 15 de gener del 2008, la part recurrent, van presentar els seus escrits de conclusions en què reproduïen els arguments i les al·legacions contingudes en els seus escrits anteriors.

Fonaments jurídics

Primer

Com s'ha exposat en els antecedents, el Ministeri Fiscal estima que la qüestió plantejada en aquesta causa és un problema d'interpretació de la llei i, per consegüent, d'acord amb la jurisprudència tradicional del Tribunal Constitucional, la selecció, la interpretació i l'aplicació de les normes de procediment corresponen a la jurisdicció del fons.

A diferència dels procediments previstos als articles 99, 100 i 101, en el marc d'un recurs d'empara, procediment previst a l'article 102 de la Constitució, no correspon al Tribunal Constitucional pronunciar-se en relació amb la conformitat o no d'una llei a la Constitució.

Segon

De la demanda del recurrent es desprèn que no va sol·licitar als jutges del fons la possibilitat de què es plantejés una qüestió prèvia d'inconstitucionalitat contra la Llei d'arrendaments de finques urbanes del 30 de juny de 1999 i va demanar al Tribunal Constitucional de pronunciar-se sobre una pretesa vulneració de l'article 10 de la Constitució que, tanmateix, no imputa al jutge, sinó a la llei. Ara bé, el Tribunal Constitucional no pot pronunciar-se directament sobre la constitucionalitat de la

Llei esmentada.

En la mesura que en les seves resolucions, el Tribunal Superior de Justícia va analitzar de manera completa i coherent les pretensions i els arguments presentats pel recurrent, els va contestar de manera jurídicament fonamentada i no va considerar oportú, d'acord amb l'article 53.1 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, plantejar d'ofici una qüestió d'inconstitucionalitat, el recurs del Sr. Mokhtar Acheli no entra dins de l'àmbit del recurs d'empara i ha de ser desestimat per manca manifesta de contingut constitucional.

DECISIÓ:

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

HA DECIDIT:

Primer

Declarar que no s'ha vulnerat el dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

Segon

Desestimar l'empara sol·licitada per la representació processal del Sr. Mokhtar Acheli.

Tercer

Publicar aquesta sentència, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del Sr. Mokhtar Acheli, a la representació processal de la Sra. Dolors Espar Sansa, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 15 de maig del 2008.

Didier Maus

Carles Viver Pi-Sunyer

President

Vicepresident

Miguel Herrero de Miñón Pierre Subra de Bieusses

Magistrat

Magistrat